

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hakkâri'de son yıllarda yoğunlaşan intiharlar ve şüpheli ölümler, bireysel olayların toplamı olmaktan ziyade, ekonomik yoksunluk, genç işsizliği, kadınların güvencesizliği, sosyal hizmetlere erişim eksikliği ve ruh sağlığı politikalarının yetersizliği ile birlikte değerlendirilmesi gereken yapısal bir yaşam hakkı krizine işaret etmektedir. 2026 yılı içerisinde art arda yaşanan ölüm vakaları, sosyal devlet mekanizmalarının koruyucu kapasitesine ilişkin ciddi soru işaretleri doğurmakta; özellikle kadınlar ve gençler açısından yaşamın sürdürülebilirliğinin kırılanlaştığını göstermektedir. Şüpheli ölümlerde etkin soruşturma süreçlerine ilişkin kamuoyunda oluşan güven sorunu ve cezasızlık algısı ise adalet sisteminin işleyişine dair yapısal bir inceleme ihtiyacını ortaya koymaktadır. Bu nedenle Hakkâri'de intiharlar ve şüpheli ölümlerin tüm yönleriyle araştırılması, nedenlerinin açığa çıkarılması ve önleyici kamu politikalarının geliştirilmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Hakkâri'de son yıllarda artış gösteren intiharlar ve şüpheli ölümler, artık yalnızca adli makamların inceleme konusu olarak değerlendirilemeyecek ölçüde ağır bir toplumsal ve halk sağlığı sorununa dönüşmüştür. Özellikle kadınların ve gençlerin yaşamlarını yitirdiği vakaların yoğunlaşması, yaşam hakkının korunmasına ilişkin kamusal yükümlülüklerin ne ölçüde yerine getirildiğinin sorgulanmasını zorunlu kılmaktadır.

2026 yılının ilk aylarından itibaren Hakkâri'de yaşanan olaylar, toplumda derin kaygı yaratmıştır. Ocak ayında Hakkâri Merkez Biçer Mahallesi, Şemdinli ve Durankaya'da kısa aralıklarla üç ayrı intihar vakası meydana gelmiştir. 18 Şubat 2026 tarihinde Yüksekova Güngör Mahallesi Ak Mercan mevkiinde 23 yaşındaki F.G. başından silahla vurulmuş halde yaşamını yitirmiş olarak tespit edilmiştir. 24 Şubat 2026 tarihinde Üzümcü Köyü Derav Mahallesi'nde 19 yaşındaki H.K. evinin bahçesinde silahla ağır yaralı halde bulunmuş, kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirmiştir. 28 Şubat 2026 tarihinde Çavuşlu Köyü'nde yaşayan beş çocuk annesi 54 yaşındaki bir kadın yaşamını yitirmiştir. 8 Mayıs 2026 tarihinde Hakkâri merkez Berçelan Mahallesi'nde 17 yaşındaki A.Z. yüksekten düşme sonucu yaşamını yitirmiştir. 5 Haziran 2026 tarihinde Yüksekova Yeni Mahalle'de yaşayan 22 yaşındaki Ö.K. tandır evinde yaşamını yitirmiştir. Son olarak 8 Haziran 2026 tarihinde Hakkâri merkez Bağlar Mahallesi AFAD Konutları'nda yaşayan beş çocuk annesi H.Ç. yaşamını yitirmiş, olayın ardından eşi L.Ç.'ye ulaşamamış olması nedeniyle kamuoyunda ciddi soru işaretleri ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle söz konusu olay, aydınlatılması gereken şüpheli ölüm vakalarından biri olarak değerlendirilmektedir.

Söz konusu vakalar, yalnızca bireysel yaşam öyküleri üzerinden açıklanamayacak ortak bir toplumsal zemine işaret etmektedir. Uluslararası halk sağlığı ve sosyal politika literatürü; intiharların, şüpheli ölümlerin ve yaşamdan kopuş süreçlerinin yoksulluk, işsizlik, borçluluk, sosyal dışlanma, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, ruh sağlığı hizmetlerine erişim eksikliği, şiddet ve güvencesizlik koşullarıyla doğrudan ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle intiharlar ve şüpheli ölümler yalnızca adli vakalar değil; aynı zamanda sosyal devletin niteliğini, kamusal hizmetlerin erişilebilirliğini ve yaşam hakkının korunma düzeyini gösteren önemli göstergelerdir.

Hakkâri'de özellikle son yıllarda derinleşen ekonomik kriz, yaygın işsizlik, gençlerin geleceksizlik duygusu, göçün yarattığı toplumsal tahribat, kadınların ekonomik bağımlılık ilişkileri içerisinde sıkışması ve sosyal hizmet mekanizmalarının yetersizliği yaşamı giderek daha kırılgan hale getirmektedir. Gençler açısından eğitim ile gelecek arasındaki bağ zayıflamakta, emek ile yaşam arasında kurulan ilişki aşınmakta; kadınlar açısından ise ekonomik bağımlılık, görünmeyen emek, çok yönlü şiddet ve sosyal güvencesizlik yaşam alanlarını daraltmaktadır.

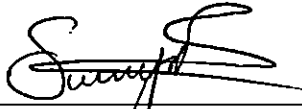

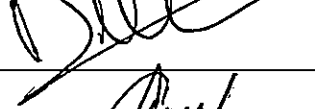
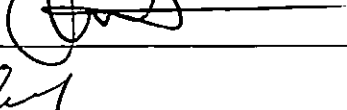
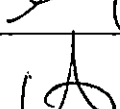
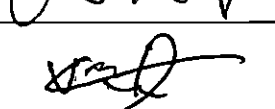
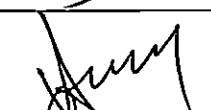
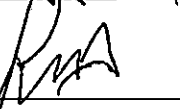
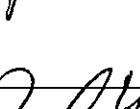

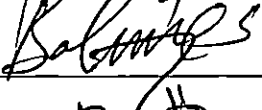

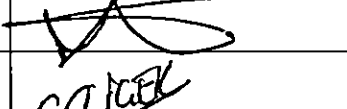
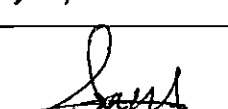
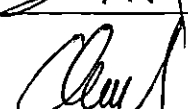

Yaşam hakkının korunmasına ilişkin devlet yükümlülüğü yalnızca ölüm gerçekleşikten sonra soruşturma yürütmekten ibaret değildir. Devlet aynı zamanda ölümleri önleyici sosyal, ekonomik ve psikolojik destek mekanizmalarını kurmak, risk gruplarını tespit etmek, koruyucu politikalar geliştirmek ve yaşamı mümkün kılan koşulları güçlendirmekle yükümlüdür. Buna karşın Hakkâri'de giderek ağırlaşan tabloya rağmen bütünlüklü bir intiharı önleme stratejisinin

bulunmaması, ruh sağlığı hizmetlerinin yetersizliği, kadınlara ve gençlere yönelik koruyucu sosyal politikaların güçlendirilmemesi ve şüpheli ölümlerde kamuoyunu tatmin edecek düzeyde şeffaflık sağlanamaması ciddi bir kamusal sorumluluk sorunu yaratmaktadır.

Özellikle kadınların yaşamlarını yitirdiği olayların önemli bir bölümünün "şüpheli ölüm", "yüksekten düşme" veya "intihar" kategorileri altında kayda geçirilmesi, etkin soruşturma yükümlülüğü bakımından ayrı bir tartışma alanı oluşturmaktadır. Delillerin toplanması, soruşturmanın yürütülmesi, ölüm nedenlerinin açıklığa kavuşturulması ve kamuoyunun bilgilendirilmesi konularında ortaya çıkan eksiklikler cezasızlık algısını güçlendirmekte, adalet duygusunu zedelemektedir.

Bugün Hakkâri'de ortaya çıkan tablo, yalnızca ölüm istatistiklerinden ibaret değildir. Bu durum, iktidarın yeterli önleyici tedbirleri geliştirmemesi, ilgili bakanlıkların etkin ve koordineli bir müdahale kapasitesi ortaya koymaması ve TBMM'nin denetim ve politika üretimi işlevini yeterince işletmemesi nedeniyle derinleşen çok boyutlu bir kriz alanına işaret etmektedir.

Bu nedenle Hakkâri'de intiharlar ve şüpheli ölümlerin tüm yönleriyle araştırılması, nedenlerinin açığa çıkarılması ve önleyici kamu politikalarının geliştirilmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	